

НАЦИОНАЛНА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ

РЕЦЕНЗИЯ
на ДИСЕРТАЦИЯ

„ФЕНОМЕНЪТ ГРАФИКАТУРА В ТВОРЧЕСТВОТО
НА ИВАН ГАЗДОВ“

на Петко Недялков Петков

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“
(Изкуствознание и изобразителни изкуства)

Научен ръководител
проф. д. изк. Свилен Стефанов

Представения от кандидата Петко Петков труд е в обем общо от 161 страници, структурирани в увод, три раздела и заключение. Текста, както изисква формата е придружен от илюстративен материал, списък с публикации, списък с използваната литература и изведени от автора приноси моменти в научното изследване.

В увода Петков набелязва основните посоки на търсене и анализ и декларира целите и обхвата на своето проучване. Той определя периода на изследване творчеството на художника от около 30 години. Встъпителните думи са премислена и претеглена заявка за същността на докторския труд. С точна мярка докторанта определя параметрите на бъдещите си съждения и анализ.

Първата част, „Преглед на публикациите по темата“ е своеобразен исторически обзор на появата и развитието на графикатурата. Подредени по хронология, изследваните текстове са на изкуствоведи, но са включени и мисли на художници и творци от други области на изкуството. По този начин Петков разгръща широко и разнообразно ветрило от различни гледни точки и определения за стила „Графикатура“. Вярвам че, докторанта е приел за неизбежно това действие на систематизиране на публикациите за да се подготви

възможно най-пълно за бъдещото предизвикателство, което той сам определя като най-добър метод за анализ на едно творчество – да се влезе в диалог с автора (ако е налице на таз земя все още, инак метода е малко съмнителен). Подбраните думи за Иван Газдов от изданията „Кавър класик графикатура“ 2005, „20 години графикатура – 101 избрани произведения“ 2007, „От и за Иван Газдов“ 2008 и „Ivan Gazdov – Desing Graphikatur“ 2013 представят Петков като внимателен и етичен изследовател на чужди студии за този графичен стил.

Втора глава „Визуален анализ на графикатурата“ започва със авторска разходка – съпоставка на композицията и нейните елементи, правила и процеси в различните изкуства – най-вече изобразително изкуство (в частност графика или по-точно рисунката) и музика. Всъщност правенето на паралели, меридиани и намирането на пресечни точки във видовете изкуства са изкушавали с различна интензивност творци и теоретици през много периоди в изкуството и най-вече в началото на ХХ век. Композитори като Арнолд Шьонберг и Пиер Булез, художници като Ел Лисицки, Джоузеф Косут и Джон Кейч (композитор и артист), разколебават, провокират и в крайна сметка до голяма степен повлияват върху разбирането за композиция. В резултат на това днес сме свидетели на все по-голямо взаимно проникване и размиване на териториите не само между отделните визуални изкуства, но и появи на нови гранични стилове. Но, темата за композицията изобщо е много дълга и е по-добре да се върнем към конкретиката на труда, в който Петков развива своите разбирания и определения за нея. Забележителни са старанието и ентузиазма с които автора търси точното определение на съвършената композиция:

„След внимателен прочит на няколко книги, посветени на композицията и разговори с няколко професори на тази тема, след изследване на графикатурата по интуитивен метод на анализ с молив, чрез прерисуване на творбите, стигнах до определен отговор, който звучи парадоксално...: Композицията в графикатурата е звук.“

Намирам за много точно твърдението на докторанта за оригиналния подход, който Газдов прилага в композиционното изграждане на графикатурния образ, а именно че, той се концентрира върху двойствената функция на фон и изображение за да постигне втори

